

Četvrte varaždinske barokne večeri 23—29. XI. 1974.

Gotovo tisuću godišnja povijest grada Varaždina obiluje kulturnim spomenicima gotovo svih epoha i stilova, a 17. i 18. stoljeće stavilo mu je pečat »najbaroknijeg grada« u Hrvatskoj. Ako bi ovoj povijesnoj ostavštini kao i koncepciji očuvanja, otkrivanja i upoznavanja naše barokne glazbene umjetnosti dodali još i radanje kojeg našeg stalnog glazbenog sastava za njegovanje barokne umjetnosti, još bismo više potencirali koncepciju »Varaždinskih baroknih večeri« kao jedinog stilskog festivala u nas. »VBV« u sadašnjem kratkome razvitku od svega 4 godine (iako je ovakvih pokušaja bilo i prije) doista su se afirmirale ne samo kod nas već i u susjednim zemljama. Ono što su »Dubrovačke ljetne igre« za naš jug, to bi uz malo dobre volje i adekvatnu klimu mogle biti »VBV« za naš sjever! Dosadašnji ambijenti održavanja koncerata uspješno su »otkriveni«, a nadati se da će i ostali doći na red, jer njima Varaždin i šira okolica zaista ne oskudijevaju (Čakovec, Ludbreg, Varaždinske Toplice, Lepoglava itd.). Možda bi trebalo »VBV« institucionalizirati i još više u tome smjeru okupiti stručnjake Zavoda za očuvanje spomenika kulture, muzikologe, postojeće arhive i muzeje, jer bi na taj način još više porasla povijesna vrijednost amortizacije kulture.

Od 23. do 29. IX 1974. održane su po četvrti put »VBV«, ovaj put pod pokroviteljstvom varaždinskih radnih kolektiva »VARTEKS«, »KOKA«, »VIS«, a u organizaciji Općinske zajednice za kulturu — Varaždin, Radiotelevizije Zagreb i u realizaciji »Generalturista« — Varaždin.

Prva večer bila je u znaku koncerta Zagrebačkih solista u prekrasnoj koncertnoj dvorani kazališta »A. Cesarec«, gdje su izvedena djela: G. F. Telemann, »Sonata a quattro«; A. Vivaldi, »Koncert za piccolo i gudače« sa solistom Tinkom Muradori; D. Zipoli, »Elevezione«; G. F. Händel, »Concerto grosso u D-duru No 5«; O. Respighi, »Stare arije i plesovi«.

Drugi dan održana su dva kraća koncerta, prije i poslije podne u kolektivu »Varteks« uz odličnu konferansu dirigenta prof. Vladimira Kranjčevića, a u izvođenju Komornog orkestra »Vatroslav Lisinski« iz Zagreba i solista Nonija Žunca. Isti dan na večer održao je isti sastav koncert u Isusovačkoj crkvi na kojemu su još sudjelovali: Olga Vukomanović-Tarbuk continuo, i trombonisti Mato Šantek, Stjepan Gložnić i Ivan Potočnjak. Zahvaljujući izboru, transkripciji i obradi dr. Lovre Zupanovića, ovaj je koncert hrvatskog glazbenog baroka još jedan doprinos poznavanju povijesti hrvatske glazbe, jer je gotovo čitav bio u praiizvedbama. Izvedena su djela: A. Sorokočević-Sorgo, »Simfonija za gudače«; V. Jelić, »Cum inducerent« iz zbirke »Arion primus«; A. Ivančić, »Simfonija za gudače u G-duru«; A. Sorokočević-Sorgo, »Simfonija za gudače i dva roga«; J. Bajamonti, »Simfonija u C-duru«; L. I. Ebner, »Komična arija za tenor i orkestar«; A. Ivančić (rev. A. Vidaković), »Simfonija za gudače i dvije trublje«.

Treća večer bila je za ljubitelje scenske umjetnosti. U kazalištu »A Cesarec« gostovalo je Hrvatsko narodno kazalište iz Zagreba Molierovom »Školom za žene« u prijevodu V. Gerića; redatelj V. Habunek, scenograf Bil McPherson, kostimograf Gordon Melhush (oba iz Londona), glazba Dubravka Detoni.

Četvrta večer u Franjevačkoj crkvi u izvedbi »Camerata vocale« iz Bremena bila je prikaz vokalnih komornih oblika njemačkog baroka s djelima: H. L. Hassler, Lieder aus dem Lustgarten, i J. S. Bach, »Geistliche Lieder«; zatim po jedno kraće djelo Scheina, Hausmanna, Fredericija, Štephanija, Alberta, Ebertina, Rosenmüllera, Theilea, Knüpfera, Anonimusa.

Peta večer u koncertnoj dvorani kazališta »A. Cesarec« izborom evropske klavirske glazbe 16—18 stoljeća izveo je poznati pijanist Jurica Murai. Djela: W. Byrd, »The Battel« (suits). P. A. Soler, »Četiri sonate«; F. Couperin, »Les Moissonneurs«, »Les Roseaux«, »Le Rosignol en Amour«, »Le Tic-Toc-Choc ou les Mail-

lonins«; L. Sorokočević, »Arija«, »Rondo«, »Simfonija u A-duru«; G. F. Händel, »Suits u B-duru«; D. Scarlatti, »Četiri sonate«.

Šesta večer bila je ponovno u kazalištu Komediju Tituša Brezovačkog »Matijaš Grabancijaš Dijak« izveli su članovi varaždinskog kazališta; režija B. Mrkšić, inscenacija B. Drželić, scenska glazba M. Rihtarić uz tamburaški orkestar OKUD »Milica Pavlič-Kata«; dirigent M. Vidaček.

Sedma večer bila je ponovno u Isusovačkoj crkvi u izvedbi Komornog orkestra Jugozapadne Njemačke iz Phorzheima Dirigent Paul Angerer ravnao je izvođenjem djela: G. F. Händel, Dva Concerto grosso op. 6. br. 1 i 6; J. S. Bach, Dva Branderburška koncerta br. 3 i 5, te »Ricercare« iz »Muzičke žrtve«.

Sve priredbe ovogodišnjih »VBV« bile su zaista masovno posjećene i vrlo atraktivne po izboru i vrlo dobro primljene i od radnika u »Varteksu« i građana, iako se to po vanjskome izgledu u gradu nije baš moglo primijetiti da se ovako visoko vrijedna glazbena manifestacija održava čitav tjedan.

Marijan Zuber

Jubilej bez slavlja

Uz XX. splitsko ljeto

Dvadeseto splitsko ljeto bilo je jubilaro, ali samo po rednom broju održavanja. Po svemu ostalom bila je to prosječna kulturna manifestacija, koja je, istina, imala svijetlih trenutaka (to se u prvom redu odnosi na gostovanje zagrebačkog Teatra itd.), ali isto tako i čitav niz problema i propusta koji se ponavljaju već nekoliko godina. Budući da sam o tim nedostacima pisao u više navrata, bilo bi suvišno opet i na ovom mjestu nabrajati sve poteškoće koje prate splitski festival, pa radije ostajem u okviru prigodnog osvrtu koji je prije kronički zapis o XX. splitskom ljetu negoli temeljita kritika jedne ne baš neznčajne hrvatske kulturne manifestacije.

Zadržavši i ove godine podjelu u tri bloka (*Jugoslavenska muzička scena, Internacionalni festival zabavne muzike, Dani opere, drame, baleta...*), splitski je festival i ovog puta najlošije prošao u svom prvom dijelu, tzv. Jugoslavenskoj muzičkoj sceni, koja je i godine 1974. više bila koncertni podij negoli glazbena pozornica, prije republička negoli savezna smotra glazbenog scenskog stvaralaštva. Naime, i na ovogodišnjoj Jugoslavenskoj muzičkoj sceni prevladavali su koncerti (5 od ukupno trinaest priredaba). Glazbeno scensko stvaralaštvo bilo je zastupljeno samo jednom scenskom opernom predstavom (J. Gotovac: »Morana«), jednom koncertnom izvedbom Hatzeove opere »Adel i Mara« i djelomičnom izvedbom Gotovčeva »Ere s onoga svijeta« (samo III. čin); sa dvije predstave Tijardovićeve operete »Splitski akvarel« i tri baletne večeri. Od deset umjetničkih djela, koliko ih je nastupilo u okviru prvoga bloka, devet ih je bilo iz Hrvatske (Opera Hrvatskog narodnog kazališta iz Splitske, Opera Narodnog kazališta »Ivan Zajc« iz Rijeke, Balet Hrvatskoga narodnog kazališta iz Zagreba, Zagrebački plesni ansambl, Ansambl slobodnoga plesa iz Zagreba, Simfonijski orkestar RTV-Zagreb, Zagrebački solisti, Zagrebački kvartet i Splitski kvartet), a samo jedno iz Srbije (»Collegium musicum« iz Beograda). I jedini solistički koncert pripao je hrvatskom izvođaču — Kseniji Kos (glasovir) iz Zagreba. Uz to i glavnina, zapravo najveći dio programa Jugoslavenske muzičke scene bio je u znaku hrvatskih skladatelja, pa je zaista teško reći u čemu je savezni značaj te tribine. Također treba primijetiti da je i ovogodišnji program više bio naklonjen djelima koja su već davno stekla svoju afirmaciju i popularnost, negoli suvremenim strujanjima. Dakle, Jugoslavensku muzičku scenu i ove su godine pratile one iste značajke, zapravo nedostaci, koji su nazočni od njezina osnutka godine 1971.: nejasna definicija i fizioznomija te smotre, prevladavanje koncertnih priredaba i djela, sudjelovanje pretežno hrvatskih ansambala, dominacija hrvatskih skladatelja, otkazivanje gostovanja po-